

# Pěchota u nás a v cizině.

--t:

## Japonská pěchota.

Pěchota je hlavní zbraní v japonské armádě. Její vážnost vyznačuje jak její počet — tvoří víc než 50% celkového početního stavu armády — tak i důležitost úlohy vytčené jí v poli. Mezi dvaadvaceti veliteli armád anebo divisí vyšlo devatenáct z řad pěchoty.

Tato převaha pěchoty není náhodná. Působí tu jednak nejpravděpodobnější způsob boje, který lze bráti v úvahu pro japonskou armádu, jednak osobní vlastnosti Japonce, jež se v branné službě nerozvinou nikde lépe než v pěchotě.

Organisace armády se řídí jevištěm možných operací. Japonské souostroví se všech stran mořem obklopené nepoznalo po staletí nepřátelského vpádu. Neobává se ho tedy ani nyní. Zato četné a úzké styky Japonska s východní Asií mohou být příčinou příštích sporů. Tamní jeviště má velkou rozlohu, slabou síť komunikací, rozmanitý ráz — od zalesněných, nesnadno přístupných pohoří po širé, otevřené roviny —

a drsné, pevninské podnebí. Snadno lze pomýšlet v těchto krajích na pohybnou válku, jež vyžaduje důkladné připraveného plánu a jednotek bohatě opatřených pěchotou.

Nynější organisace japonské pěchoty je z roku 1925. Tehdy se stalo naléhavě nutným vypraviti armádu vyzbrojením materiálem, který jí dosud scházel. Nedávné zemětřesení, kromě jiných důvodů, nedovolovalo však opatřit potřebné prostředky zvýšením vojenských úvěrů. Vojenská správa rozhodla tedy snížit početní stav, chtějíc tím zároveň dokázati mírumilovné snahy Japanu. Byly zrušeny 4 z 21 divisí a úspory tím získané věnovány na letectví, na obrněnou vozbu a na modernisaci výbroje.

Japonsko má nyní 17 divisí, mezi nimi 1 gardovou, 2 v Korei a 1 v Liao-Tungu. Pěší divise se skládá povšechně ze 2 brigád pěchoty po 2 plucích, z 1 pluku polního dělostřelectva o 3 oddílech 75 mm, z 1 pluku jezdeckta o 2 eskadronách a z 1 praporu ženijního. Má tedy japonská pěchota zařazená v divisích celkem 68 pluků nebo 204 prapory. K tomu přistupují 2 samostatné pluky, které jsou posádkami Formosy, 4 prapory k střežení železnice v jižní Mandžurii a rotý ležící v Tien-Tsinu a Pekingu.

Základní jednotkou je pluk, který se skládá ze štábu, z 3 praporů z 1 rotý těžkých kulometů a z 1 oddílu doprovodných zbraní. Prapor se skládá ze štábu a z 3 rot, rota z 3 čet.

Rota kulometů a oddíl doprovodných zbraní jsou instrukčními částmi pluku a jsou jádrem jednotek, které budou podle potřeby zřízeny.

U praporů účastnicích se manévřů je však pozorováno odlišné složení: Každý prapor má rotu těžkých kulometů a 4 (místo 3) rotý pěší. Je tedy značně zesílen jak mužstvem, tak i automatickými zbraněmi, má 4 těžké a 24 lehkých kulometů, místo žádného těžkého a 18 lehkých kulometů.

Výzbroj pěchoty je vyrobena vesměs v Japonsku. Zbraní jednotlivce je puška s bodákem, japonského původu. Mužstvo rot kulometných a doprovodných, jakož i někteří muži úderných rojů jsou vyzbrojeni pistolí.

Kolektivní výzbroj se skládá v pěších rotách z lehkého kulometu domácího vzoru (6 v rotě) a z granátometu, donášejícího asi na 200 m (6 v rotě). I zbraně v rotách kulometných jsou japonského původu a podobají se vzoru Hotchkiss.

Puška, lehký i těžký kulomet mají stejné střelivo.

Doprovodnými zbraněmi pěchoty je 37 mm kanon a 70 mm moždiř s nejvyšším dostřelem asi 1500 m.

Pěchotě jsou přiděleny obrněné vozy. Dosud jediný pluk je zkušební a instrukční jednotkou, do které se postupně zařaduje materiál zakoupený vojenskou správou. Věc je dosud v období pokusů a k dalšímu zřízení dojde nepochybně, až bude konečně přijat jeden nebo několik vzorů obrněných vozů.

Vylíčená organisace podobá se zevně organisaci kterékoliv evropské pěchoty. Zvláštní ráz dávají japonské pěchotě její vojáci svým původem, svými zvyky, svým výcvikem a způsobem života, odlišným od našeho vojenského života.

Mezi osobními kvalitami sluší zdůrazniti především vášnivě vlastenectví, vyjádrěné úplnou oddaností k panovníkovi i k armádě, pak naprotou úctu k platným předpisům v celku i v jednotlivostech, obdivuhodný odborný výcvik a rychlou přizpůsobivost novým poměrům.

Důstojník japonský, ať je původu jakéhokoliv: z kadetní školy, záložní nebo ze sboru poddůstojníků, prochází jednotnou školou. Z toho vyplývá stejnorodost a celistvost důstojnického sboru, kterou vrchní velitelství stále zdůrazňuje. Shledáváme se s ní i v úplné shodnosti pravidel postupu u různých zbraní (vyjma letectvo). Jedna škola, slučující tak rozdílné živly, zaručuje zároveň jednotnost odborného výcviku.

Nastoupiv u pluku, věnuje podporučík veškerý svůj čas a všechny své síly svěmu povolání. Přichází do kasáren krátce po budičku, zůstává po celý den k služ-

bám svým představeným a neodchází — leda ke cvičením — dříve než před samým večerem. Ani v poledne není přestávky, poněvadž všichni důstojníci, ať ženatí nebo nikoliv, jsou povinni obědvat ve společné jídelně za předsedání plukovníka. Po obědě počíná další práce. Jen neděle poskytuje něco volného času k odpočinku, ač přehlídky a obřady zabírají zpravidla úplně sváteční dni.

Důstojník nemá svou hodnost žádným zákonem bezvýhradně zaručenu, takže může být propuštěn ze služby, nesplní-li požadavky. Toto zařízení dovoluje hospodárné složení kádří, zejména po stránce věkové, a vyloučení všech důstojníků, jejichž činnost neuspokojuje.

Kromě aspirantů záložních důstojníků, kteří však zůstávají soustředěni ve zvláštních jednotkách a nevykonávají službu podle svých hodností, mohou být jmenování poddůstojníky jen vojíní déle sloužící. Není dobrovolného závazku. Ti z nováčků, kteří se hodlají věnovati vojenskému povolání, hlásí svůj úmysl, zůstatí déle sloužícími, hned při svém zařazení. Jsou podrobeni zvláštnímu výcviku v prvním roce v samostatných jednotkách, v druhém roce pak v jedné z tří poddůstojnických škol, a potom jsou jmenováni poddůstojníky. Jsouce tak vycvičeni bez styku s ostatním mužstvem mají pevnou autoritu, která jest ještě zvýšena jejich prohloubenými vědomostmi.

Poddůstojník je cenným pomocníkem důstojníka. Jemu je svěřen takřka úplně výcvik v podrobnostech: zacházení se zbraní, pohyb v semknutých tvarech, výcvik střelecký, rozvinutí.

Od poddůstojníka se žádá více než od vojína. Je povinen být celý den, od budičky až do večerky, v kasárnách a ať ženat nebo svobod, stravuje se ve společné jídelně. Jednou měsíčně účastní se oběda v poddůstojnické jídelně i velitelé praporů a rot. Tento přesně dodržovaný zvyk přispívá k utužení vzájemných styků mezi poddůstojníky, odstraňuje nezdravé vzdalování se jedněch i nevhodnou nucenost chování u druhých. Místo toho lze pozorovati vzájemnou důvěru a radostnou přichylnost podřízených, známky to mravně zdravého ducha.

Poměr mezi důstojníkem a vojákem není takový, jaký by se zdál povrchnímu posuzovateli, usuzujícímu podle přisnosti zvyků. Naopak, je velmi volný, řízený vzájemnou důvěrou a úctou, se sklonem k zdvořilosti, a plný ohledu k podřízeným. Nalezne tam, v moderním rouše, vztahy feudální, jaké byly druhy mezi japonskou šlechtou a jejími rytíři.

Každý tělesně schopný Japonec od 16 do 39 let je povinen službou vojenskou. Služba, před kterou předchází dobrovolná vojenská příprava, trvá 2 léta; pro jednotlivé kategorie branců jsou však povoleny značné ulevy, zvláště pro velmi dobré vojáky, majitele diplomů branné přípravy, aspiranty záložních důstojníků a učitele.

Kontingent je povolán pro divise korejské a gardovou ve dvou skupinách, ostatně všude najednou.

Množství odvedených dovoluje zařadit přibližně jen asi 18 procent z celkového ročního počtu branců. Je tedy možný velký výběr, jak po stránce tělesné, tak i všeobecné způsobilosti k službě, takže kontingent je všestranně pozoruhodné jakosti. Téměř úplně scházejí mezi zařazenými negramotní, což umožňuje dosti rychlý postup výcviku.

Ve vojsku je horečná činnost. Voják je zaměstnán od budičky až do večerky a ještě po večeri se účastní cvičení nebo teoretického vyučování. Není známa vycházka do města v týdně. Dvě léta služby japonského vojína jsou tedy mnohem více než dvě léta služby vojína evropského.

I po ukončení služby má vysloužilý vojin úzké styky s armádou; jako člen sdružení starých vojinů, jež je v každém, i nejmenším japonském městě, nalézá vždy

příležitost obléknout zas svůj stejnokroj, který si koupil při svém propuštění z ušetřeneho platu.

Metoda výcviku v japonské armádě je zevně málo rozdílná od metody evropské. Liší se systematickou přísností, s kterou je prováděna. Způsob boje může být různý, zásady se však nemění a jsou prováděny všemi a za všech dob se stejnou energií. Jen stálé používání stejné metody umožní v několika měsících dosáhnout onoho podivuhodného výcviku japonského pěšáka.

Výcvikový rok je rozdělen na 3 období, jež se navzájem doplňují. První období zahrnuje v sobě počáteční výcvik jednotlivce a výcvik čety, druhým je výcvik roty a praporu a v třetím období se provádí výcvik v pluku. Cvičební řád stanoví cíl, jehož se má dosáhnouti v jednotlivých obdobích, a jinak mají velitelé výcvikových jednotek úplnou samostatnost, jak v úpravě postupu cvičení, tak ve volbě způsobu, jež považují za nejvhodnější.

Ke konci každého období přesvědčí se plukovník o dosažených výsledcích při velmi podrobné přehlídce, trvající 3 až 4 dny. Zkouší se každý muž i každá jednotka ze všech odvětví výcviku. Přehlídka končí povšechnou kritikou, v které plukovník naznačí každé rotě ony části výcviku, v kterých shledal nedostatky a co je třeba ještě cvičiti.

Pro mužstvo s normální služební dobou je výcvikovou jednotkou rota. Pro ostatní, kteří slouží jen část povinné doby a jsou povoláni v různých dobách ročních, zřizuje se pro každou kategorii zvláštní výcviková jednotka, k níž jsou potřební důstojníci a poddůstojníci vybráni z rot.

Spojovací čety jsou cvičeny u pluku; výcvik zákopníků provádí se u ženijního praporu divise.

Je snahou vychovati u každého, na každém stupni, podnikavost ze zvyku. Již prostý vojin je cvičen nečekat na rozkaz představených, změní-li se situace; přizpůsobí se sám, oznámí veliteli roje, co zpozoroval, anebo se obrátí proti nepříteli nenaště se objevivšímu.

Důstojníci se věnují zásadně zejména té části výcviku, jež vyžaduje výchovy po celý rok. Cvičení, která řídí, připravují vždy s největší pečlivostí. Po té stránce mají japonské pluky zvláštní zařízení: výcvikovou kancelář. Úkolem této kanceláře, řízené velitelem pluku, je připravit cvičení všeobecně prospěšná. Její důstojníci provádějí potřebný průzkum, připravují úlohy, sestavují manévrové jednotky, konají službu rozhodčích při cvičeních, rozdělují kritiky. Pro jednotnost výcviku je to dojista velmi užitečné opatření.

Početní stavy a poměry povětrnostní nedovolují stejnoměrný výcvik po celý rok. Ve skutečnosti je pěšák důkladně cvičen 6 měsíců; zbytek se věnuje zejména přehlídkám. Jak bylo výše řečeno, je japonský voják výběrem národa. Není tedy divu, stane-li se za několik měsíců vytrvalým chodcem. Úsilné pochody jsou konány zřídka. Při výcviku bývají však cvičení často spojována s pochody stále stupňovanými, až se konečně dosáhne skutečných pochodových rekordů.

Střelba a šerm bodákem těší se velké vážnosti. Střelnice v četných posádkách jsou vzorně vypraveny.

Ve velkém měřítku se studuje praktický boj v noci. Noční akce byly v oblibě již za války rusko-japonské, kdy značně přispěly k japonským úspěchům. Válka 1914—1918 svou naukou o důležitosti palby tento směr jen posílila. Noční boj je prováděn v japonské armádě způsobem podstatně odlišným od našeho. Připouští se možnost manévrování v noci a proto se předvídají při útoku akce záloh k zesílení prvního sledu anebo i jeho překročení.

Cvičební řád pojednává velmi podrobně o tomto způsobu operací i výcviku v něm, jak v jednotlivostech, tak i v celku. Rovněž výzbroj vojska při těchto cvičeních je pečlivě upravena a nic není ponecháno náhodě.

Výcvik důstojníků se provádí v pluku za vedení plukovníka podobně jako u nás. Záleží ze cvičení na plánu a v terénu. K tomu se druží pravidelné a povinné provádění tělesných cvičení, šermu, jízdy koňmo, jakož i pořádání četných přednášek.

Podstatným rázem japonské taktiky jest odvážná útočnost a velká pohyblivost. Tyto vlastnosti umožňují válku pohybnou. Studujeme-li japonskou pěchotu, musíme poněkud pozměnit evropské názory o pohyblivosti vojsk: jsouc složena z mužstva velmi dobře vycvičeného a majíc jen omezená zavazadla, koná snadno denní pochody 50 km.

Jednotky, postupující do boje, zůstávají co možná nejdéle v pochodovém proudu, aby získaly čas. Jakmile přicházejí na dostřel nepřátelského dělostřelectva nebo letectva, zaujmou sestavu přibližovací. Pro zmenšení zranitelnosti používá se zastírání v míře u nás neznámé.

Za přibližování jsou jednotky značně rozptýleny, aby mohly snadno manévrovat.

Před vstupem v dosah palby nepřátelské pěchoty, roty prvního sledu, před nimiž předcházejí jejich hlídky, se rozvinou, ponechávajíc podle okolností své záložní čety v proudech. V rojnici mají úderníci nejméně 4 m rozstupu.

Velitel čety používá svých prvků podle terénu a vlivu nepřítele. Povšechně podrží granátometry u sebe, za středem.

Postupuje se po rojích. Kulometry, umístěné v mezerách, postup podporují.

V samé blízkosti nepřítele postupuje se přískokem v malých skupinkách anebo jednotlivě, často lezmo. Nehledí se na vyřizení, nýbrž jen na dokonalé využití terénu.

Když se došlo na krátkou vzdálenost od nepřítele (50—100 m), podnikne se zteč. Čety druhého sledu u roty, záložní roty u praporu, postoupí vpřed, aby strhly s sebou první řadu úderníků. Po skončení zteče pokračuje boj uvnitř posice a útočí se ihned na druhou čáru obsazenou nepřítelem.

Tento ráz boje ukazuje pojetí japonské poněkud odlišné od našeho po dvou stránkách: co nejdelší podržení pochodového proudu a úmysl zteče.

Stejně zásady platí v defenzivě. Podle japonského názoru je defenziva jen okamžitou zastávkou v ofenzivě a ihned se od ní upustí, jakmile může být pokračováno v pohybu vpřed.

Posice odporu, skládající se ze zákopové sítě, hájí se protiútoky, přímo předem připravovanými, jako palbou. Japonská pěchota nenechá se v defenzivě nikdy pevně uzavřítí.

Ani samotný voják nečeká, až bude napaden nepřítelem. Jakmile se útočník přiblíží na několik metrů, opustí své obranné postavení a vrhne se mu vstříc bodákem.

Tak i při obraně hlavní posice jednotky prvního sledu přestanou střílet, když nepřítel dosáhne drátěných překážek, a učiní protiútok. Byla-li posice prolomena, vrhá se každá skupina na útočníka, dříve než podlehne.

Hlavní posice je kryta posicí předních stráží, jednoduchou to, přerušovanou linií malých skupinek, zakopaných v zemi asi 2 km vpředu, které oznámí blížícího se nepřítele a ustoupí, bojující.

Nočního boje možno použití k zjednání dotyku, jako k útoku na řadu předních stráží, útoku na nepřátelskou posici nebo k pronásledování. Užije se ho i v defenzivě k provedení místních protiútoků.

Těžkých i lehkých kulometů se užívá k bočnímu postřelování. Jejich malý počet nedovoluje rozčlenit je stupňovitě do hloubky.

Jako v ofenzivě, tak i v defenzivě jest účinek palby jinak posuzován než u nás. Je to zřejmo zvláště z přímých protiútoků, kdežto my považujeme za škodlivé, zba-

viti se výhody palebné přehrady právě v okamžiku, kdy dostupuje nejvyšší mohutnosti.

Shrneme-li vše, jest japonská pěchota svým odborným výcvikem, mravní i tělesnou kvalitou, pozoruhodně dokonalým nástrojem. Jest oživena žhavým vlastenectvím jako celý národ, s nímž je v neustálém, úzkém spojení. Nesmí nás překvapiti, jsou-li některé názory odlišné od našich. Válka ve Východní Asii by se asi vedla jinak, než jsme poznali na západní frontě evropské v letech 1914—1918. Vyličili jsme jen nejmější stav neustálého vývoje, takže v leccems bude nutno tento posudek zítra přezkoušeti. Není však pochyby, že dnešní japonský pěšák jest úplně rovnocenný pěšáků od Liao-Yangu a Mukdenu, poněvadž žárlivě udržuje tradici.

(La revue d'infanterie čís. 466 z 1. VII. 1931.)

### Literární soutěž „Pešadiskeho glasniku“.

V 1. čísle letošního „Pešadiskeho glasniku“ rozpřesalo velitelství kursu pro důstojníky pěšího vojska, jež tento časopis vydává, literární soutěž pro důstojníky jihoslovanské armády. Byly stanoveny tři otázky:

1. Sestaviti program nočního bojového výcviku základních jednotek a vyložití nejlepší způsob provádění.

2. Program a způsob bojového výcviku obsluhy kulometu jednak ve svazu kulometné čety, jednak v úlohách, při nichž lze jednotlivého kulometu použití samostatně. (Jugoslávská kulometná četa má totiž 3 kulometry. Pozn. překl.).

3. Spojovací služba v boji za útoku a v obraně v rámci čety, roty a praporu. Tuto úvahu třeba doložit konkrétními příklady, vhodnými náčrtů a vydati potřebné rozkazy pro organizaci spojení.

Práce musí býti původní. Použití literatury nutno uvést na konci práce. Teoretické zásady buďte co možná vyvozeny z praktických příkladů.

Pro každou otázku jsou předvídané ceny, a to nejméně jedna, nejvýše tři. První cena činí 3000 dinárů, druhá 2000 dinárů, třetí 1000 dinárů. Práce posoudí a ceny rozdělí výbor, jehož členy určí velitel odborných kursů pro důstojníky hlavních zbraní.

Soutěže se mohli zúčastniti všichni důstojníci jugoslávského vojska. Soutěž skončila 1. června 1931.

Škpt. J. M. Smazal.

## Z našich revuí.

Vojenská výchova, ročník VII., čís. 7.

Npor. Stodola: Reflexní úkony fyziologické a psychologické při vojenském výcviku.

Autor zřejmě chce se tímto svým článkem vyrovnati s problémem „výchova či drill“ a možno celkem říci, že dochází k správným závěrům, jež jsou plně ve shodě s duchem a obsahem našich služebních předpisů. Odvolává se na základní poučky psychologické, jež — mimochodem říkajíc — jsou příliš stručně podány, aby vysvětlení bylo úplné, analysuje oba zásadní směry ve vojenském výcviku.

Jak výchovu, tak i drill charakterisuje celkem správně, pokud se vztahují k jednotlivci, příslušníku určitého státního a národního kolektivu, avšak mezi důvody, proč poválečné vojenské správy států, zvláště pak států vítězných a nově utvořených, zabývaly tak nepokrytě odmítavé stanovisko k drillu, marně jsem hledal důvod nejpřesnější: Moderní bojiště a dnešní způsob boje rozptýlených na malé skupinky rozdro-